

**ТАРИЛГЫН ХҮДЭЛМЭРИИ
РЫН ҮДЭРНҮҮДТЭ ДҮҮРГЭХЭ**

Ондо үндэр ургаса туй-
бадал хабарай тарилгы
үнгэргэһинөө дулдыда-
на. Тарилгын хүдэлмэри
ническэ богонихон болзор
ним шанартайгаар дүүргэ-
даа хаа энэ жэлдэ үндэр
ургаса хуряаж абахамнай

р, республика дотор та-
хүдэлмэри мүнөө хуртэр
агүйгөөр ябуулагдажа
р. Кударын, Няхтын, Зэ-
мичурын аймагууд гээгдэ-
өөл усадхаагүй байха юм.
ын аймагай зарим колхоз-
тарилгынгаа түсэбье ха-
шьегүй бйһаар. Эндэ ну-
лнтохов түрүүлэгшэтэй

ай нэрэмжэтэ артель түсэ-
ойдоо 25 процент дүүргэ-
йха юм. Энэ артельдэ та-
хүдэлмэрийн унжагайр-
лан шалтагаан тухай Би-
аймагтахи манай тусхай
ондент иигжэ мэдээсэнэ:
энигуудайн ажалай жаяг
өхэ нула. Олонхи кол-
зуудын тусхайта даалга-
удаа дүүргэдэггүй байна.

ийн хүтэлбэрлэгшэд бү-
лхонигуудай хүсье тарил-
үдэлмэридэ элсүүлхэ ямар-
эмжээнүүдые абанагүй».

Тарилгын хүдэлмэридэ ябаг-
дундахи социалистическэ
нө хүтэлбэрлэнгүй, ажа-
маяг заршам нуладхар-
колхозой хүтэлбэрлэгшэд
агагүй бии байна. Иймэ
анууд Заиграйн, Мухаршэ-
Түнхэнэй, Кабанскын,
н аймагуудаар илангаяа
йха юм.

энигуудай дундахи жаяг
нө шангаар сахима, ажал
эриивнэ зүбөөр эмхидхэн
ууд тарилгая амжалта-
р дүүргэжэ байна. Хориин
Карл Марксын, Ленинэй
нэтэ колхозууд тарилгын-
хы түсэбүүдые хаһа бол-
н дүүргэдэ, хэдэн гентар
тарилга хэбэ. Мүн Сэ-
аймагай олохон колхо-
рилгая амжалтатыйгаар
нэ, нэмэлтэ тарилга хэ-
зэгдэнги колхозуудтаа со-
гическэ тухаламжа хүргэ-
йха юм. Занаменай айма-
лхон колхозууд тарилгая
лгээр ябуулжа түсэбүүдэ

Хабарай тарилгын хүдэлмэ-
рийн гээгдүүлхэн колхоз, МТС
болон совхозуудай хүтэлбэрлэг-
шэд өөһэднйгөө амгалан хойрог
ябадалаар Эхэ орон, фронтын-
гоо урда өхэхэн гэм хэмжэ бай-
һанаа мэдээд, хүдэлмэрээ энэ
дары сэрэгэй үеын гуримаар
шангадхаха зэргэтэй.

Л Губида виноградна совхоз байгуулагдаа

Казахстанда сүл губин
лада Сыр-Дарья гэжэ
сүл губи худар уһа
25 километр ута шэнэ
аргдажа дүүрээ. Тэндэ
туугаад жэл соо хэндэшье
хэбтэһэн 1.600 гектар
алагдаа. Мүнөө тэндэ

дүүргэһэн байна. Хабарай поле-
вой хүдэлмэринүүдээ дүүргэһэн
нолхозуудын эртын пар хаха-
лалгада эмхитэйгээр ороо.

Тэрэшлэн республикын түрүү
машинно-тракторна станцинууд
хабарай полевой хүдэлмэрингөө
түсэбүүдые амжалтатыйгаар дүүр-
гэһэн байна. Саянтын, Хэжэн-
гын, Иволгын, машинно-трактор-
на станцинууд тарилгынгаа түсэ-
бүүдые хэдэн процентээр үлүү-
лэн дүүргээ. Эдэ МТС-үүдэй хэдэн
олон тракторна бригада болон
трактористнууд хабарай полевой
хүдэлмэринүүдэйгээ түсэбүүдые
160-һаа 200 процент шахуу
дүүргэһэн байха юм.

Түрүү МТС болон колхозуудай
тарилгая ойрын үдэрнүүдтэ
дүүргэхын түлөө бүхы хаба ша-
далаа хандуулжа байхадань,
муу хүдэлмэрээрээ эдэнзье гэд-
дэргэнэ татажа байһан аймаг,
колхоз болон МТС-үүдэй хүтэл-
бэрлэгшэд эшүүритэй ба гэм-
тэй ябадал гаргана гээшэ.

Мүнөө республикын аймагууд
хабарай тарилгые хаһа болзор
соонь дүүргэхын түлөө ударна
5 хоног, 10 хоног, 2 недели-
нүүдые үнгэргэжэ байна. Эдэ
үдэрнүүдтэ хэхэ хүдэлмэринүү-
дээ хараалһан түсэбүүдээ заата-
гүй дүүргэхын түлөө ВКП(б)-гэй
бүхы айномууд, аймагай гүйсэд-
хэхэ комитетууд, газартаряалан-
гай органууд хамаг хүсээ гар-
гаха ёһотой.

Мүн МТС, совхоз, колхозуу-
дай партийна, комсомольско ор-
ганизацинууд сонсохогодон эдэ
үдэрнүүдтэ тарилгынгаа бүхы
хүдэлмэрийн дүүргэхэ хэрэгтэ
колхознигуудые бүгэдыень ха-
баадуулжа, тэдэнзэрэй дундахи
социалистическэ мурьсөөе улам
шангадхаха зэргэтэй.

Хабарай тарилгын хүдэлмэ-
рийн гээгдүүлхэн колхоз, МТС
болон совхозуудай хүтэлбэрлэг-
шэд өөһэднйгөө амгалан хойрог
ябадалаар Эхэ орон, фронтын-
гоо урда өхэхэн гэм хэмжэ бай-
һанаа мэдээд, хүдэлмэрээ энэ
дары сэрэгэй үеын гуримаар
шангадхаха зэргэтэй.

Казахстан дотор эгээн томо ви-
ноградна совхоз байгуулагда-
хань. Анха түрүүшынхөө хахал-
жа элдүүриһэн газарай участо-
гууд дээрэ 2 миллион шахуу
жэмэсэй эшэнүүд энэ хабар
таригдһан байгаа. Мүнөө тэрэ
жэмэсүүд угаа хайханаар сасэг-
лэжэ байна.

**СССР-эй Верховно
Соведэй Президиумэй
Указ**

**Улаан Армин
офицернүүдтэ Советскэ
Союзай Геройн нэрээрэгэ
олгохо тухай**

Немецкэ булимтарашадта эсэр-
гүү тэмсэлэй фронт дээрэ Коман-
дованингаа дайшалхы даалгаба-
ринуудые жэшээтэ хайнаар
дүүргэхэ зуураа шэн зориг ба
баатаршалга гаргаһанайнэ түлөө
Ленинэй орден болон «Алтан
Одон» гэжэ медаль барюулгатай-
гаар Советскэ Союзай Геройн нэр-
ээрэгэ олгохо гэбэл:

1. Гвардин лейтенант КО-
ШЕЧКИН Борис Кузьмичта
2. Гвардин младша лейтенант
ТАНЦОРОВ Григорий Василье-
вичта.

СССР-эй Верховно Соведэй
Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй
Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1944 оной майн 29.

**Кузнецов Николай
Герасимовичта флодой
адмирал гэхэн сэрэгэй
нэрээрэгэ олгохо тухай**

**ССР Союзай Арадай
Комиссарнарай Соведэй
тогтоол**

ССР Союзай Арадай Комиссар-
нарай Соведэй тогтоохонь хадаа:
СССР-эй Верховно Соведэй
Президиумэй 1940 оной майн
7-ой Указаар тогтоогдоһон
Флодой адмирал гэхэн сэрэгэй
нэрээрэгэ

Кузнецов Николай Герасимо-
вичта олгохо.

ССР Союзай Арадай
Комиссарнарай Соведэй
түрүүлэгшэ

И. СТАЛИН.

СССР-эй Совнаркомой
хэрэгүүдые эрхилэгшэ
Я. ЧАДАЕВ.

Москва, Кремль.
1944 оной майн 31.

**Харьковта культура
болон амаралтын
парк нээгдээ**

Харьковска культура болон
амаралтын Центральна паркта
зунай сезон нээгдэбэ. Паркта
орохо үүдэндэ улаан тугууд на-
милзана. Мүн тэндэ парти болон
правительствын ударидагдай.
Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай
геройнуудай портредүүд бии.

Модод болон ногоон нөөгүүд
жэгдэ хайханаар ургажа зүргэ
харгынүүд дээгүүр эльһэн ад-
хаатай байна. Газаа нэмэл сце-
нэ дээрэ эстрадын, музкомедийн,
циркын артистнууд наадана.
(ТАСС).

ДАЙЛАЛДАЖА БАЙГАА АРМИ (1-дохи Белорусска фронт). **ЗУРАГ ДЭЭРЭ:** коммунист гвардин ахалагша сержант Е. П. Бобовников ба тэрээнэй хүбүүн комсомолец гвардин рядовой Алексей Бобовников гэгшэд. Эдэнэр Алдарай Шудахи зэргын орденуор шагнагданхай, Курска областыдо, түрэнэн байха юм.
М. Марковой фото (ТАСС-эй фотохронико).

Советскэ Информбюроһоо

Майн 30-ай оперативна мэдээнһээ

Майн 30-ай туршада ЯССЫ городһоо хойгуур манай сэрэгүүд дайсанай ябган сэрэг болон танкнуудай томо хүсэнуудэй атакануудые сухариса сохибо. Дайсан хүн ба техникынгээ талаар өхл гээлтэдэ орожо байжа манай хамгаалгын газар худар нэгэ баганаар хушууран ороһон байна. Уридшалан абтаһан мэдээнһэй ёһоор үдэр соо болоһон байлдаанда манай сэрэгүүд 50 немецкэ танк үгы хэһэн ба гэмтээһэн, 36 самолёт унагааһан байха юм. Фронтын онлод участогууд дээрэ хубилалта болоогүй. Майн 28—29-дэ агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 16 самолёт унагаагдаа.

Майн 31-эй оперативна мэдээн

Майн 31-эй туршада ЯССЫ городһоо хойгуур манай сэрэгүүд дайсанай ябган сэрэгүүд болон танкнуудай томохон хүсэнуудэй хэһэн хамаг бүхы атакануудые амжалтатыйгаар сухарюулан сохбод, тэрэниие сэрэгүүд болон техникын талаар айхабтар өхэ гээлтэ хоролтодо оруулаа. Нэгэ үдэр соо болоһон байлдаан соогуур манай сэрэгүүд дайсанай 58 самолёт унагааһан ба 27 немецкэ танк үгы хэһэн байна. Тодорхойлогдоһон мэдээгээр майн 30-да ЯССЫ городһоо хойгуур болоһон байлдаануудта манай сэрэгүүд 95 танк гэмтээһэн ба үгы хэһэн, 106 немецкэ самолёт унагааһан байгаа. Фронтын ондоо участогууд дээрэ хубилалта болоогүй.

Майн 30-да манай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ 97 немецкэ танк гэмтээһэн ба үгы хэһэн байба. Агаарта болоһон байлдаануудта болон зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 142 самолёт унагаагдаа.

★ ★ ★

Яссыг городһоо хойгуур дайсан дайн байлдаанда томохон хүсэнуудые хаяад, үсэгэлдэр манай хамгаалгын газар худар бага зэргэ хушууран ороһон участок дээрэ амжалта туйлаха гэжэ нэдэбэ. Бүхэли үдэр соо немецүүд советскэ позицинуудта танкнууд болон ябган сэрэгүүдэй хүсөөр таһаралтагүй добтолһон байна. Дайсан айхабтар өхэ гээлтэ хоролтодо ороһон аад лэ нэгэшье алхам урагшаа дабшажа шадаагүй. Советскэ ябган сэрэгүүд, артиллеристнууд болон танкистнууд айхабтар шангаар бууджа ба контрсохилтонуудые хэжэ, гитлеровецүүдэй хамаг бүхы атакануудые амжалтатыйгаар сухарюулан сохиһон байха юм. Дайн байлдаан болоһон газарта дайса-

най хэдэн мянгаал үхээр, угал олон немецкэ танкнууд самоходно өхэ буунууд болон хуягтэ транспорттернууд гэмтээгдээд ба шатаагдаад үлэһэн байна. Фронтын энэ участок дээрэ немецкэ командовани авиацин туйлай өхэ хүсэнуудые байлдаанда оруулаа. Манай лётчигууд болон зенитчигүүд дайсанай авиацин добтолгонуудые амжалтатыйгаар сухарюулан сохбод, хоёр үдэр соо болоһон байлдаануудта 164 немецкэ самолёт унагааба.

◆ Витебск городһоо зүүн урдуур манай бүлэг тагнуулшад бүниндөө дайсанай байһан газарта сүмэрэн ороод немецкэ ар-

(Түгэсхэлын 2-дохи нюурта).

Хабарай тарилгые үнгэргэхэ хүдэлмэри болбол ДАЙШАЛХЫ, СЭРЭГЭЙ хүдэлмэри гээшэ, тиимэ хадаа СЭРЭГЭЙ ГУРИМААР үнгэргэхэ ёһотойбди...

М. КАЛИНИН.

Советскэ Информбюроһоо

(Түгэсхэл. Эхинийн 1-дэхи нюурта).

гиллерин батареягай ажаглалгын пункттай холбожо байһан телефонно провадае таһа татаба. Удангүй тэрэ линин гэмтэһэн газарта хоёр немец хүрэжэ ерээ. Тагнуулашад Мирошин ба Белоуевов гэгшэд нэгынэ жадаараа хадлажа алаад, нүгөөдын буугайнгаа хүрээр бүглэртэрынэ бохиһон бээрээ плендэ абанан байгаа. Тинхэ хоорондонь блиндажнууд сооһоо бүлэг немецүүд дүйлджэ гараа. Тагнуулаша Цыганов гэгшэ пулемёдоороо буудаад, 30 шахуу гитлеровецүүдые алаһан ба шархатууһан байна. Дайсанай мэгдэхэ түлмэрдэхэ һамбаандын манай тагнуулашад фронтын линие дабажа гараад, плендэ абанан немецкэ солдадые өөрынгөө частыда абажа ерээ.

◆ Станислав городһоо зүүн урдуур манай подразделенинууд манайхитай позицинуудые байлдаатайгаар тагнаха гэжэ дайсанай нэгэ хэдэн дахин нэдэлгэнүүдые сухарюулан сохибо. Немецүүд 100 гаран солдадууд болон офицернүүдэ алуулжа гэһэн байна.

Капитан Павловичын подразделенин снайпернууд 4 үдэр соо 72 гитлеровецые хюдаба. Снайпер нүхэр Шикерук—9, снайпер нүхэр Кондратюк—6, снайпер Мартынюк—4 немецые алаһан байгаа.

◆ Тирасполь городһоо урдуур манай тагнуулашад һуниндөө немецкэ траншеянууд худар сүмэрэн оробо. Советскэ боецүүд рото шахуу гитлеровецүүдые хюдаһан байна. 8 пулемёт, 2 миномёт, буляжа абаад үшөө солдадуудые плендэ абанан бээрээ тагнуулашад өөрынгөө подразделенидэ бусажа ерээ.

◆ Дрогобыческа областыда дайладалжа байһан партизанууд нэгэ һуурин газарта бүхэжэһэн дайсанда долтолобо. Советскэ патронууд 80 немецые үгы хэһэн байна. Тэндэ 14 немец, тэдэнэй дунла нэгэ немецкэ офицер плендэ абтаа. Баһа эдээ хоолтой склад, радиостанци, 47 винтовко, 10 тэргэ болон хоёр автомашина буляан абанан байха юм.

◆ Берлинһээ үгтэһэн захирагтын ёһоор, Венгрии зонхилжо байһан шайка хэһээлтэнүүдые хэжэ венгерскэ солдадуудые Советскэ Союзда эсэргүүсэн дайладалгын гэжэ баадхаха ханаатай. Зүгөөр террор хэжэ байһанһаа һаань олоншог венгерскэ солдадууд советскэ сэрэгүүдэй

талада ерэжэ ороно. Мишл һүүлэй үдэрүүдтэ 1-дэхи Украинскэ фронт дээрэ хэдэн зуугаад венгерскэ солдадууд Улаан Армийн талада ороһон байгаа. Нискэ частин байһан газарта ерэжэ ороһон 27-дохи венгерскэ хүнтэн ябган сэрэгүүдэй дивизийн 8 солдат ингэжэ хөөрөнэ: «Мэнэ һаяхан офицернууд болбол ородууд тээшэ ошожо ороһон солдадуудай һамгад, үхибүүд болон гэртэхинийн бултадаа буудагдан алагдаха юм гэжэ хэлэһэн корпусой командирай приказ манда сонсохоо һэн. Баһа, тэдэнэй эд зөөринь хууляар хурыагдан абтаха юм гэбэ. Иимэ захиралта гаргажа венгерскэ арадай предательнууд фронт дээрэ солдадуудые барижа Гитлерэй түлөө үхэгтэ гэжэ баадхаха ханаатай. Тээд бүхы солдадуудые тэдэнэр айлгажа шадахагүй. Бидэнэр немецүүдтэй хамта байха дурагүйбди, тинмэ хадаа таанарай талада оробо гэшэбди».

Эдэнэй удаа тээ мүн тэрэ дивизийн үшөө 6 солдат плендэ ороо һэн. Тэрэедэжэ ерэнэн Иштван К. гэгшэ ингэжэ хөөрөнэ: «Һуниндөө би хоёр нүхэртэйгөө хамта плендэ орохо гэжэ наашаа гараабди. Тинхэдэмнай аймшагтай харанхы байгаа бэлэй, бидэнэр харгы оложо ядаабди. Ядалсахадаа нэгэ хоһон гэр соо хонохо гэжэ зогсоо һэмди. Тингэжэ байтарнай хүнүүдэй ябаха ба үүдэ тоншохо абанан дуудлаба. Тингээд 3 хүн гэртэ орожо ерээ. Хэншые байһын харанхыда ойлгохын аргагүй байгаа һэн. Юрэ бидэнэр манай тэрэедэжэ арилхада рото соомнай мэдэһэн бээрээ командирнай бидэнэй хойноһоо эльгэбэ гэжэ ханаабди. Би венгерскэ хэлэн дээрэ нэгэ юмэ гүбэд гээд, ород хэлэн дээрэ хэдэн үгэ хэлэһэн байнаб. Тэдэ танигдаагүй хүнүүд гараа үргэбэ. Удангүй бэе бээе ойлголсообди. Эдэ хүнүүд манай полкын аах, ондоо батальонной солдадууд байшоо. Тэдэнэр ман шэнги плендэ орохо гэжэ абанан аад, төөриһэн байгаа. Үгөөгүүр эртэ бидэнэр бултадаа ородуудай байһан газарта хүрэжэ ерээбди. Мүн тэрэ үдэр энэ дивизийн 57-дохи полкын 18 солдат хүрэжэ ерээ һэн. Тэрэедэжэ ерэгшэд болбол өөһэдынгөө винтовконууд, пулемёт, гранатуууд болон 3.000 патрон асаржа тушаһан байна».

Белоруссин совхозууд тарилга хэхэ түсэбөө үлүү гартар дүүргэбэ

Белоруссин совхозууд хабарай бүрын тарилга хэхэ түсэбөө 114 процент дүүргэбэ. Гомельско областин колхозууд хабарай эртын тарилгын

түсэбье мүн лэ дүүргэһэн байна. Лен тариха болон овощь һуулгаха хүдэлмэри мэнэ һаяар дүүрэхэнь.

Молдавин һургуулинууд хүдэлмэрилжэ захалаа

Молдавин эзэмдэд байһан сар боогоо румынууд тэндэхи арадай гэгээрэл болбосоролдо айхабтар өхө гарза гай ушаруулаа. Тус республикада хамта 545 хүсэх бэшэ дунда ба 96 дунда һургуулинууд бии байһан юм. Румынска эзэмдэгшэд тэдэ һургуулинуудые хаһан байгаа. 3.000 гаран багшанар Румыни

худар хара баагаар намнагдажа абаашагдаа һэн. Мүнөө олонхи һургуулинууд һэргээн бодхоогдонхой. Сороско уезддэ 239 һургуулиһаа 231, Бельцкэ уезддэ 392 һургуулиһаа 290-нинь хүдэлжэ байна. Шэнэ һуралсалай жэл эхилтэр молдавска хэлэн дээрэ 30 шахуу нэрэтэй шэнэ учебнигүүдые хэлэн гаргаха түсэбтэй юм.

КОЛХОЗОЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ

Дайн сэрэг болбол манай колхозуудые, манай колхозно кадрнуудые, тэдэнэй политическэ, эмхидхэлэй болон ажарын эрдэм мэрэгжэлые, дайнай үсын хүндэ хүшэр байдалда гүрэнэй даалгариине дүүргэхэ шадабарийнэ шэрүүн хатуугаар шалгажа үзэһэн байна.

Колхозно кадрнууд дайнай шалгалтые эрхимээр дабажа гараа. Тэдэнэр бултадаа өөһэдынгөө ажарын болон эмхидхэлэй дүй дүршэлые, колхозно хэрэгтээ инаг дуратай байһан сэдхэл зориггоо дайсанаа дараха тэмсэлэй хэрэгтэ оруулжа байна. Хэрбээ улад зон болон Улаан Армия эдээ хоолой зүйлнүүдээр, ажайлэдбарийнэ түүхэй эдээр колхозуудай нарин һайшаар хангажа байгаа юм һаань, эндэ манай хүтэлбэрлэхы кадрнуудай аша габьяань яһала ехэ бии байна.

Колхозной түрүүлэгшын нэрэ алдар гэшэ энхэ амгалан сагташые хүдөө нютагуудта эгээн хүндэтэй байһан юм. Тээд мүнөө дайнай үсынхилэл адли тинмэ этигэлтэй хүндэтэй хэзээшье байгаагүй юм. Колхозной түрүүлэгшэ гэшэ фронтто туһалха ябадалаа ехэ болгохын түлөө, артельнэ ажалаа бүхэжүүлхын түлөө тэмсэлдэ колхознигуудай ударилашад мүн. Фронтонигуудай һамгад зүбшөөл ба туһаламжа эрижэ ошодог. Тэрэнигэ үхибүүдшые, үбгэд хүгшэдшые барандаа хүндэлжэ байна.

Колхозуудай хүтэлбэрлэхы кадрнууд гэшэ тэдэнэй алтан фондэ мүн. Эдэ кадрнуудые хүндэлхэ, тэдэниие оролдосотойгоор ургуулха, һурган хүмүүжүүлхэ хэрэгтэй. Зарим партийна болон советскэ органуудай хүтэлбэрлэгшэд колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй кадрые нэлгүүлэнгүй нэгэ газарта байлгахы, һурган хүмүүжүүлхэ гэшэ мүнөө сагта колхозуудые большевистскээр хүтэлбэрлэхэ гэгһэн айхабтар шухала зорилго болоно гэжэ ойлгоногүй.

Хэдэн олон районуудта хүдөө ажарын хүтэлхэ талаар гол ехэ дутуунуудай нэгэниинь юу байһаб гэхэдэ, колхозной түрүүлэгшэнэрэй кадрнуудай һубажа

арилха ябадалтай тэмсэдэггүй байна. Кадрнуудые ажал хүдэлмэри дээрэһэнь хүдэлгэнгүй уни удаан байлгахын орондо тэдэ нэрые түргэ түргэнөөр ба заримдаа хуули бусааршые нэлгэжэ байдаг зантай. Тэдэ районуудай хүтэлбэрлэгшэд хадаа колхозуудай түрүүлэгшэнэрые түргэ түргэнөөр нэлгэхэ гэшэ өөһэдынгөө хүсэ шадалда тэдэнэй этигэхэ ябадалые таһалдаг, ажаалаа хүтэлхэ түлэлэлгые хаһадаг юм гэжэ ойлгодоггүй хэбэртэй.

Алдаажа захиржа байха энэ эгээн адаг муу хүтэлбэрлэн метод гэшэ зарим районуудта үшөө дэлгэрбээр лэ байһан заһада. Тинмэ хожомдоһон районуудта колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй хэхэ хүдэлмэриденэ хамтадаа ябадал заншал болоод байдаг. Рабоной хүдэлмэрилэгшэд колхоздо ерээд байхадаа правленийн түрүүлэгшын захираалтые нэлгэһэн бээрээ хүдэлмэришэд болон машина зэмсэгүүдые өөрөө мэдээд лэ нишэ тишэнь табигдаг байха юм. Ингэжэ байхадаа колхозной түрүүлэгшын этигэл хүндэнь колхознигуудай дунда унажа, муу харагдаха, тингээд ажалынэ жаяг заршам унадаг, гурим журамынэ эбдэрдэг байһань зайлашагүй.

Парти болбол хүдөө нютагуудай хүдэлмэрилэгшэд колхозуудые үдэр бүридэ хүтэлбэрлэжэ байха, тэдэнэ хаһа саг соошье туһалжа байхые эрилэг. Энэ эрилтые дүүргэхын тулала колхозуудта хүтэлбэрлэхы кадрнуудай хэхэ юмынэ һуладхаха бэшэ харин али болохоор бүхэжүүлхэ хэрэгтэй. Гансал хамаг бүхы эрхэнүүдые эдэлжэ ба партийна советскэ организацинуудай зүгһөө хэлсээнгүй ехэ туһаламжа абажа байдаг түрүүлэгшэтэй байһан колхоз амжалтатайгаар хүгжэжэ шадаха болоно.

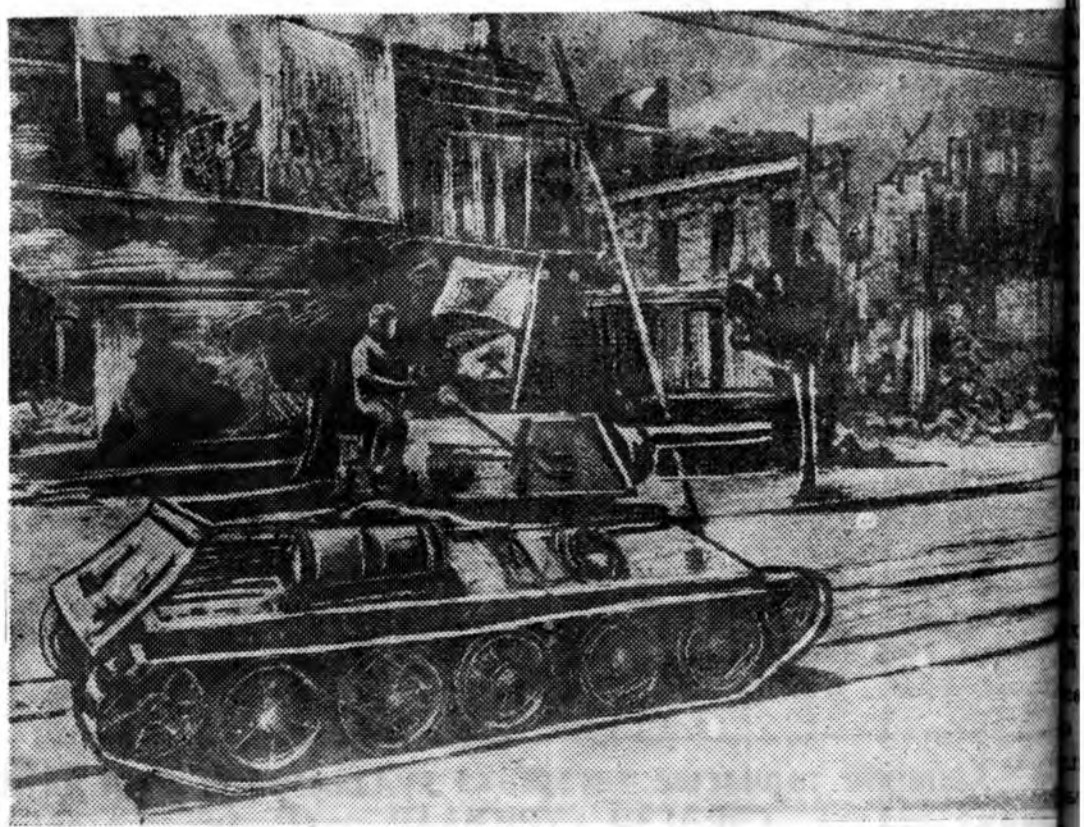
Ушар баримтанууд дээрэһээ хархад, зарим райкомууд болон эхин парторганизацинууд колхозуудые хүтэлхэ метод тухай шал ондоо тээшэнь ойлгоод байдаг. Колхозной түрүүлэгшэнэрые ямаршые шалтагангүйгөөр зэмэлдэг, эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай хараһаар байтар тэрэ-

ней этигэл хүндыень бууруу байха юм. Артелиин түрүшэдэ бодото туһаламжа дэггүй тэдэ райкомууд түрүшэнэрые хатуугаар хэхэ гэжэ ходо занаад лэ байдаг. Парти болбол нютаг нюудай партийна ба советскэ түлбэрлэгшэд колхозно холбоо барисаатай бэ тэрэнэй экономикые зэгыгөөр шудалха, ажала бөөр хүтэлхэ хэрэгтэнь хые эринэ. Тинмэ хадаань хозуудта түргэ түргэн үзэхэ, хаһа саг соошье туһ байха зэргэтэй. Тинхынгээдо зарим райкомууд колхоз түрүүлэгшэнэрые саг үр дүүдажа элдэбын суга абаашаад лэ тэдэниие а хүтэлхэ зайлашагүй шухал рэгһэнь таһалдаг зантай. Партиин райкомууд колхозной түрүүлэгшэнэрэй хүндыень али болохоор дүлүүлхэ, артелиингээ ажал гүүдые хүтэлхэ үүргэ уяа ехэ болгохо ёһотой. Зүгөөр хадаа колхозуудай түрүүлгшэнэрэй хүдэлмэридэ бии дутуунуудые критикэлхэ лые һуладхаха гэнэ бэшэ.

Колхозно кадрнуудые жүүлхэ болон һурган жүүлхын түлөө айхабтар харюусалга колхозуудай партия эхин организацинуудто хогдоно. Правленийн ябуулгын хойноһоо хямгада ража байхадаа, тэдэнэр зойнгоо түрүүлэгшын үмэн бигдаһан зорилгонуудые дүхэ хэрэгтэнь туһалха ёһотой.

Колхозной түрүүлэгшэдэ ехэ эрхэнүүд олгогдонхой, хаһа тэрэндэ тон шухала ганууд тохогдоно. Колхозной түрүүлэгшэ гэшэ хэдэн зү колхознигүүдые нэгэлүүлхэ мохон ажалые хүтэлэгшэ Хүдөө нютагуудай партийна советскэ организацинуудай уялга хадаа өөһэдынгөө абанан этигэл найлабарья рюулха ябаталтань бүхы колхозной түрүүлэгшэнэртэ тушартай.

(Майн 29-эй «Права» түрүү бэшэгһээ).

СҮЛӨӨЛЭГДЭҢЭН СЕВАСТОПОЛЬДО. Ленинэй йлсэдэ советскэ танк байна.

Үндэр ургасын түлөө социалистическэ мурьсоон

Фронтвой хоёр недели

Фронтвой аймаг тарилгаар үйлдэгдэлтэй ябана. Ийнхүү 30 хүртэр тус аймагынхон колхоз бүхы ташага түсэбье дүүргээгүй юм. Үсөөн бэшэ колхоз-тарилгаяа хахадлаашьегүй юм. Чкаловой нэрэмжэтэ, «Красный Заган», «Красный путь», колхозууд 25—30—35—40 процент болгонон байна.

бюро болон аймагай гүйсэдхэхэ комитет, ВКП(б)-гэй Обкомой тогтоолой ёһоор, июнийн 1-нээ 15 хүртэр фронтвой хоёр недели сонсохобо. Мүнөө тус неделине бүхы колхозуудаар эмхитэйгээр үнгэргэжэ, тарилгыне энэ болзор соо дүүргүүлхын түлөө ВКП(б)-гэй айком болон аймгүйсэдкомой тусхай түлөөлөгшөнэр сомсельсовет, колхоз бүхэндэ эльгээгдэнэ байна.

А. МАНГУТОВ.
(Манай корреспондент).

Хоёр колхоз тарилгаа дүүргэе

НОВО-ОЗЕРСК. (Телефон-абаба). Аймагай түрүүнхүд нүхэр Сталиной майн приказтай дашарамдуулабаһан социалистическэ мурьсоондоо үнэн хэрэгүүдээр тарилгынгаа бүхы тарилгунууды амжалтатайгаар дүүргэе байна. «Улаан Ярууны» колхоз бүхы тарилгаяа үрүмжэ болон хартаабхаа байха юм. Тус колхозой тарилгадай бригадын олонхи тарилгын халуун үдэрнөө нормонуудаа үдэр бүри дүүргэжэ үйлдэбэрин бүтээсэнууды туйлаа. Цыденжаловой звеногой 0,70 га нормотой байр үргэлжэ 0,80—0,85 хахалдаг байгаа. Нүхэр сапов өөрөө 1 гектар хүрмалдаг байгаа. Мүн Жал-Дашицыренова гэгшэд

даалгабаринуудаа үлүүлэн дүүргэнэ байха юм.

Мүнөө энэ колхозойхид хартаабха болон овош тарилгаяа саг болзор соонь дүүргэхын түлөө социалистическэ мурьсоондэ бүри эршэтэйгээр оролсобод.

Ульдиргын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз 913 гектар тариха, просо тарихаһаа бэшэ бүхы түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэбэ. Мүнөө энэ колхоз хартаабха ба овош тариха байна.

Июнийн 1-нээ 5 хүртэр аймаг соо ударна табан хоног сонсохогодо. Энэ табан үдэр соо аймагай бүхы колхозууд хамаг тарилгаяа дүүргэхэ зорилго табиад, бүхы колхознигуудайнгаа хүсье тарилгада бүгэдынь элсүүлжэ, түхэрээн сүүдхэ соо хүдэлмэрилхэ хэмжээнүүдые хараалһан байна.

А. ВАСИЛЬЕВ.
Яруунын АЗО-е даагша.

Тарилгынгаа ябасые нуладхаба

Зэдын аймагай зарим колхозууд үлүүлэе үдэрнүүдтэ тарилгынгаа ябасые нуладхажа байна. Жэшээлхэдэ, тарилгынгаа түсэбье оройдоо 33 процент дүүргэһэн «Красная Заря» колхоз үлүүлэе 5 хоног соо түрүүшынгээ 5 үдэрһөө 68 га багые тарилһан байха юм. Мүн Рагозиной нэрэмжэтэ колхоз үлүүлэе 5 хоног соо түрүүшынгээ 5 хоногһоо аяар 180 гектар багые тариха. Энэ колхоз тарилгынгаа түсэбье миин 34 процент дүүргэнхэй байха юм. Теэд, эдэ колхозууд, тусхайлбал хүтэлбэрилэгшэдынь тарилгынгаа темпые шангадхажа ойрын үдэрнүүдтэ хабарай полевоё бүхы хүдэлмэринүүдээ дүүргэхэ хэмжээнүүдые абахын оронодо, хүдэлмэреэ бүри нуладхажа байна.

Тарилгыне нимэ ехээр ибшоруулжа байһан эдэ колхозууд бии байгаа бүхы шадалаа полевоё хүдэлмэридэ элсүүлжэ эдэ ехэхэн дутуунуудаа дары усадхаха зэргэтэй.

А. РУССКИЙ.

Эртын овош хуряба

Хорин аймагай «Путь Сталина» гэжэ колхозой огородой бригада һонгино, редискэ гэхэ мэтэ зүйлнүүдые тусгаар дулаан байрада тариха огородой эртын овош хуряан абаба.

Тэршэлэн Энгельсын нэрэмжэтэ промартель үгэрсэ, редискэ, һонгино хуряан абаһан байна.

И. МИРОШНИЧЕНКО.

Дүүргэхэ дүтэлжэ байна

Гаргын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз Баргажанай аймаг соо хабарай полевоё хүдэлмэреэ түрүү зэргэдэ ябана. Апрельн 25-ай мэдээгээр 1.000 гектар тарилгынгаа нилээд олынш гэжэ дүүргэһэн байна. Энэ колхозой бүхы бригада болон звеноууд тарилгаяа хэзээгүй дүүргэхэ зорилго урдаа табиад, үдэр һүнигүй поли дээрээ эршэтэй габлагайгаар хүдэлмэриллэд.

Мүн Мүргэний сельсоветэй Сталиной нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр М. Будаин) тарилгаа бараг ябуулжа байна. Энэ колхоз мүнөө жэлдэ хабарай

тарилгыне нёдондонойһоо 280 гектараар ехэ болгоһон байха юм. Тарилгын хүдэлмэрине амжалтатайгаар ябуулхын түлөө энэ колхозой комсомолецууд (комсоргнь нүхэр Б. Самбуева) горьтойхон туһа хүргэнэ.

Зүгөөр, аймагай үшөөл олон колхозууд тарилгаа тэсэшгүүгээр удааруулжа байна. Олонхи колхозуудай полевоё хүдэлмэридэ ябагшад моримнай «туранхай» гэжэ шалтаг бариад газар хахалха, борниолхо, сеялжээр тариха нормонуудаа дүүргэдэггүй байха юм.

Б. РИНЧИНОВ.
(«Б. М. Үнэнэй» корреспондент).

Плугшадай ударна ажал

Тарбагатайн аймагай «Серп ба Молот» колхозой түрүү зэргын плугшад газар хахалга дээрэ ударнаар хүдэлмэрилжэ, нормонуудаа үдэр бүри үлүүлэн гүйсэдхэнэд.

Хабарай тарилгын үедэхи социалистическэ мурьсоондэ илахын түлөө П. Кушнарева, А. Ковалева, М. Козлова гэгшэд мори унаануудаа анхаралтайгаар харууһалан газар хахалга дээрэ

даалгабаринуудаа үргэлжэ үлүүлэн дүүргэдэг байна. Мүн М. Ковалева, А. Бондарева, А. Ринарева гэгшэд үдэр бүри 0,90 гектар хахалжа нормонуудаа үлүүлэн дүүргэнэд.

Эдэ түрүү плугшад өөһэдынгөө ударна ажалые улам арбидлахын тулада һаянай бүри эршэтэйгээр хүдэлмэрилдэг болоһон байна.

Ю. КОЗЛОВ.

Центнер горючи арбилба

Ново-Брянска машинно-тракторна станциин түрүү трактористка Анфиса Шигина гэгшэ Старо-Брянска сельсоветэй Лениной нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг юм. Энэ хандаа полевоё хүдэлмэрин эхилһэнһээ хойшо ажалай үндэр бүтээсэ туйлахатаяа хамта, цент-

нер горюч арбилба.

Нүхэр Сталиной майн нэгэнэй приказтай танилсаад байхадаа, нормоо үдэр бүри үлүүлэн дүүргэхэ, горючи болон түрхихэ тоһо арбилха гэнэн уялгадэ нүхэр Шигина аруунаар дүүргэжэ байна.

Е. ГУСЬКОВА.

Амжалтануудые туйлаһанаараа ханаагаа амаржахагүйбди

овно Главкомандагша Сталиной майн нэгэнэй харюу болгон хабарай тарилгаар абаһан социалистическэ амжалтануудаа аймагай түрүүнхүд хүндэтэйгээр бэлүүлһана. Майн 25-да 5 колхоз тарилгынгаа бүхы түсэб дүүргэһэн байна. Удааруушөө хэдэн колхозууд түсэбүүдээ дүүргэбэ. Сомсельсоветэй «Зургаанай» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыденжалов, партгорнь нүхэр Цыденова) 910 гектар тариха үлүүлэн дүүргэе. Нүхэр Цыденовой түрүүлэгшэтэй «Коммунист» колхоз 1.550 гектар шартайгаар тариха. Тус тарилгаар тариха хоёрдохон (бригадирнь нүхэр Дорж-тарилгынгаа түсэбье шартайгаар 115 процент амжалтан байна. Мүн нүхэр Цыденовой хүтэлбэрилдэг комсомольцуудай звено тарилгаа түсэб 110 процент амжалта. Залуу плугшадай республика социалистическэ мурьсоондэ эхилһэнһээ хойшо Цыденова 0,80 гектар тариха 1 га хүртэр һайн шартайгаар хахалдаг байгаа.

ригшалаа урда жэлнүүдэйхиһээ эмхитэйгээр үнгэргэбэ.

«Ударник» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Радиопов) тарилгынгаа бүхы хүдэлмэрине амжалтатайгаар үнгэргэжэ байна. Нүхэр Цыденовой хүтэлбэрилдэг тариханажалайнь бригада аймаг соогоо эгээл түрүүлэн ороһото культурануудаа тариха дүүргээд, түсэбһөө гадуур 50 гектар тарилга хээ.

Хэжэнгын сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ звено болон хүдэлмэрилхэ ябадалда анхаралаа ехээр табилһан дээрһээ ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ шадаһан байха юм. Звено хоорондын мурьсоондэ нүхэр Рэгденовагай звено илажа гараа. Энэ звено ороһото культурануудайнгаа түсэб һайн шартайгаар 116 процент дүүргээ. Залуу плугшан Ц. Гомбоева гэгшэ залуушуудай республиканска мурьсоондэ оролсожо, газар хахалгалгаяа шангадхан, үдэрһынгөө нормые 165 процент хүртэр дүүргэдэг болоо. Энээнэй хэһэн хүдэлмэри ходо һайн шартай гэжэ тоологдодог.

Эдэ колхозуудай партийна, комсомольско организациинууд коммунист болон комсомолецуудайнгаа хүсье тарилгын хүдэлмэридэ зүбөөр хубаарилан табилһан дээрһээ хабарай полевоё

★
Р. НОМОЕВ,
ВКП(б)-гэй Хэжэнгын айкомой секретарь

★ ★
хүдэлмэреэ эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна. Эндэхи коммунистууд болон комсомолецууд колхознигуудай дундахи социалистическэ мурьсоо толгойлон, өөһэдөө габшагай ажалай һайн жэшээнүүдые харуулжа ябадаг байха юм.

Хабарай полевоё хүдэлмэрине агротехническэ богонихон болзор соо эрхим шартайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ Хэжэнгын МТС-эй магтаалтай һайнаар оролсоһынь тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Тус машинно-тракторна станци (директорынь нүхэр Игнатев, ахалагша механигынь нүхэр Жалсанов) хабарай полевоё хүдэлмэрингөө түсэб майн 20-до 100 процент дүүргээд, түсэбһөө үлүүлэн тарихал байһаар. «Ленин зам» колхоздо ВКП(б)-гэй член нүхэр Намжилонхой тракторна бригада полевоё хүдэлмэрингөө түсэб 157 процент дүүргэжэ, МТС сөөгоо түрүү һуури эзэлһээр. Тус бригадын тракторист нүхэр С. Аюржанаева колёсно трактораар 40 гектарай орондо зөөлэн хахалдада оруулан 85 га элдүүлһэн байна. Мүн түрүү трак-

тористка Р. Будапыренова 40 гектарай орондо 82 га һайн шартайгаар элдүүлээ.

Доодо-Худанай сомоной Ворошиловой нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг партиин член нүхэр Доржиевой тракторна бригада тракторна хүдэлмэрингөө хабарай түсэб 120 процент дүүргэхэ зуураа, 3 центнер горючи арбилаа. Нимэ һайнаар хүдэлмэрилжэ байгаа түрүү тракторист бригада болон трактористнууд энэ МТС-тэ нилээдгүй олон. Эдэ нэр манай республикада үгтэһэн Гүрэнэй Оборонын Комитедэй дамжуулгын Улаан тугые бүри бүхэжүүлхын түлөө полинууд дээгүүр сүлдхэлэн хүдэлмэрилһэд.

Тус МТС-эй бүхы коллектив тарилгада бэлэдхэлэй үедэ трактор машинануудаа заһабарилжа туйлаһан амжалтануудаа улам арбидхан, тохёолдоһон дутуунуудаа ябууд дундаа усадхана. Тракторна бригада болон тракторист бүхэн тракторнуудаа техническэ һайнаар харууһалан, эбдэржэ миин байлгаха ябадалнуудые гарганагүй.

Мүн Хэжэнгын МТС-тэ харьяатай колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд тракторна бригада, трактористнуудта һайн услови байгуулжа, тэдэнэй үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилхэ ябадал хангаһанна.

байна. «Ленин зам» (түрүүлэгшэнь нүхэр Базаржапов), «Заветы Ильича» (түрүүлэгшэнь нүхэр Борисов), Доодо-Худанай сомоной Ворошиловой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Будажапов) колхозууд трактористнуудта һайн байра байдал хангажа шадаһан дээрһээ тэдэнһээ горьтойхон аша үрэ абаба.

Мүн Чесанын машинно-тракторна станциин коллектив трактор заһабарилгаа эрхим шартайгаар дүүргэжэ хабарай полевоё хүдэлмэри угтаад, тарилгыне бараг һайнаар ябуулжа байна. Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг нүхэр Шагдаровагай тракторна бригада тарилгынгаа түсэб 135 процент дүүргэжэ 600 килограмм горючи арбилаа. Трактористнууд Гармасва, Казанова гэгшэд полевоё хүдэлмэрингөө түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэхэтээ хамта 67—195 килограмм горючи арбилһан байна.

Зүгөөр, энэ бэшэгдэнэ эды тэды амжалтануудаймнай хажуугаар аймагтамнай дутуунууд яһала олон. Үшөөл хэдэн колхозууднай тарилгын хүдэлмэрине хойшонь татажа бүхы аймагаа хожомдуулжа байха юм.

Тиймэһээ тарилгынгаа бүхы дутуунуудые энэ дары усадхын зорилгоор июнийн 1-нээ 5 хүртэр ударна табан хоног сонсохогодо. Энээнине үнэхөөрөө ударнаар үнгэргэхэ ябадалда аймагай партийна, комсомольско бүхы хүсэн хандуулагдаха бай-

Уласхоорондын байдалай шэнжэлэл

Италида союзна сэрэгүүдэй довтолго улам саашаа амжалта-тайгаар хүлээжэ үргэлжэлхөөр. Дайн байдаан улам шангаар ябуулагдана. Фронт Рим тээшэ дүтэмжэ ябана.

Италийнска фронт дээрэ англо-американска сэрэгүүдэй хэбэн довтолго майн 11-дэ эхилээ юм. Тэдэнэй урдаа табиһан зорилгонь главнокомандалагша генерал Александерэй приказ соо хэлэгдэһэн байха. Тэрэнь юунбэ гэхэдэ: Италида байгаа немецкэ сэрэгүүдые дууһан дараха гэхэн зорилготой.

Өөһэдэньгөө сэрэгүүдые хубаарилан табижа, фронтын уйтахан участок дээрэ суглуулаат байхадаа союзна командовани довтолго хэжэ ороо. Кассино эзэлһэн ябадал болбол «Густавай лини» гэжэ нэрэтэй немецүүдэй хамгаалгын газарай эхин түрүүшын бүхэжүүлмэл полосае түргэнөөр сүмэ сохёод. Лири мурэнэй губи худар гаража ошохо арга олгобо. Энэ линие сүмэ сохёһонойнгоо һүүдээр удаггүй «Гитлерэй линиешье» сүмэ сохиһон байгаа.

Аниева харгы зубиһан гол ехэ довтолго хэгдэжэ, тэндэ союзна сэрэгүүд майн 18-дэ Форминэ эзэлһэн бөөрөө улангүй Гаэта, Итри, Фонтэ гэлэгүүдые эзэлһэн байна. Тийһэн бөөрөө Таррачаниэ эзэлээд, Римнээ урдуур Анциогой оршондо 5 харын саада тээ бууһан сэрэгүүдтэй нэгэтэхээр ошоһон байха юм. Тийгэжэ тэлэ хоёр сэрэгүүдэй нэгэтэхэтэйнь сасуу немецкэ сэрэгүүд хада уула өөдэ түригдэжэ гараа.

Мүнөө үедэ союзна сэрэгүүд Велетри болон Вальмантоне гэжэ Лири мурэнэй губида байһан немецкэ сэрэгүүд болон Римэй хоорондохой орой гансахан коммунистиче аршалан хамгаалжа байһан немецүүдэй түшэг тулгуурин пунктнууд тээшэ довтолжо байна. Тиймэ болхолоороо, манай союзнигуудай улам саашаа амжалта туйлаад байгаа хадаһ, немецкэ сэрэгүүд хоёр ондоо боложо таһалагдаха юм. Тийгээд байбал немецүүд Римые үни удаан саг соо аршалажа бирахагүй. Һүүдэй мэдээсэлэй ёһоор, англо-американска сэрэгүүд Римнээ 12 милийн газарта байһан Альба гэжэ нуур тээшэ шэглэн шэнэ довтолго хэжэ эхилээ.

Немецүүд өөһэдөө байдалнай бэрхэтэй болоо гэжэ мэдэрхэ баалтай болоо. Жэшээн, германска информационо бюро болбол немецкэ сэрэгүүдые командалагна генерал-фельдмаршал Кесслеринг гэгшэ саашаадаа фронтингоо линиэ сэхэдхэхэ гэжэ шийдээ юм ха»—гэжэ мэдээсэ-нэ. Нигэжэ сэхэдхэхэ гэшэнь юун байһаннинь мүнөө мэдэгдэхэ болонхой.

Италида тохёолдоод байһан орон байдал хадаа лаб тиймэ юмэ болохонь гэжэ хэлэхэ арга олгоногүй, зүгөөр түрүүшын дүнгүүдые бүридхэхэдэ болоно. Тэрэнь юун бэ гэхэдэ немецүүдэй айхабтар ехээр бүхэжүүлмэл линиүүдые түргэнөөр сүмэ со-

хиһон ябадал өөһэдэньгөө хамгаалгын газарай саана орожо хоргодоодууха гэхэн гитлеровецүүдэй бодомжолгонуудай шал буруу һүршэһэниень үшөө дахин гэршэлнэ. Баһа, баруун зүгтэ айхабтар ехэ дайн байлдаануудай болохоо байхадаһ немецүүд «Атлантическа вал» гэдэгтэ айхабтар ехээр найдажа байһан ушарын найдалгүй болоно гэшэ. Союзна сэрэгүүд хуурай газарташье, агаарташье булкуу ехэ хүсэтэй байна.

Немецүүд резерв хомортой болонхой. Тэдэнэр ондоо фронтнууд дээрэнэ нэмэлтэ сэрэгүүдые асаржа шадаха аргагүй болонхой, лахадаа гэхэдэ: советско-германска фронт дээрэ шэнэ шэнэ сэрэгүүдые нэмэжэ асарха хэрэгтэй болоно. Баруун тээхи обороноёо энээнһээ хойшо нула-руулха гэхэдэ немецкэ командовани мүн ээ зүрхэсэнэ. Тиймэ болхолоороо италийнска фронт дээрэхи дайн байлдаан немецүүдтэ тохёолдоһон зайлашагүй ехэ бэрхэшэлүүдые гэнтэ гэршэлһэн байна. Энэ хадаа зүүн тээһээ ба баруун тээһээ нэгэ дор сохюулхадаа гитлеровскэ Германин тээсэхэ шадалгүй байһыень баһа дахин гэршэлнэ.

Гитлеровскэ Германи болон тэрэнэй туһамаршад болоһон гүрэнүүдэй хоорондохой харилсаанинь энэ тонуулша блоготой бутаран унажа эхилһэн дээрэнэнь эдээр харагдана. Сэхын хэлэхэдэ мүнөө юун боложо байна? Гитлеровскэ сэрэгүүд «эбтэй гани харилсаагаа бүхэжүүлхын гулаа» гэжэ шалга баряад Венгрии эзэмдэбэ. Бодото дээрэ эзэмдэгдэһэн гүрэнэй байлалда Румыни оронхой. Болгарияда немецүүд үлэмжэ найдалтай фашистска туһамаршад гартэ засагынь үгэхэ гэжэ алибүхы хэмжээ абажа байна.

Гитлеровецүүд квислингүүд бүхэндэ бултандань этигэнэгүй. Финляндийн мүнөөнэй правительствын толгой байһан Линкомес гэгшэ Берлиндэ һууһан финскэ элшэн сайд Кивимяки гэгшэдэ һуурияа үгэхөө байна гэжэ тэндэ зэрэб үгэ таранхай. Венгридэ примьерэй тушаалда гитлеровец Стоян гэгшэ оронхой. Болгарияда немецүүд мүн э «правительствена кризис» ушаруулаад байна. Үгэ дууластай Божилон гэшэнь тушаалһаан гарахамни гэбэ. Шэнэ правительстве байгуулха хэрэгы болгарска арадай элита алууршанай туһамаршан Калфов гэгшээ даалгаһан аад, тэрэнь энэ хэрэгы бүтээжэ бирабагүй.

Болгарияда правительствена кризис болоһон тухай мэдээсэл тэндэнэ сэхэ абтаагүй, харин эдэ бүгэдэнь Берлиннээ дамжажа ерэнһэн ушарын баһал удхатай байха юм. Тийхэ зуураа, немецүүд болгарска «кабинедые» шэнэдхэн байгуулха гэхэн шалтагаанаа хэнгэргүйгөөр тайлбарилна. Жэшээн, Трансоцеан гэжэ немецкэ агентство нигэжэ бэшэ: «Мүнөө үедэ Болгари болон тэрэнэй правительствань сэрэгэй янзаар шэнэдхэн байгуулагдажа байна. Һүүдэй үедэ Болгари гэшэ гадаадын политическэ событинуудай тон түрүүшын түсэбтэ табигданхай. Тус орон дайн сэрэгэй энэ, һүүдэ-шыньше боложо болохо магад, туршалгы тээсэжэ гарахын тулада хэмжээ абажа байна»—гэнэ.

Энээнне тайлбарилжа хэлэһэнэйше хэрэггүй. Сэхэ руун хэлэхэдэ Болгарие дайн сэрэгтэ татажа оруулха гэхэн ябадал болоно. Энэ ушары мэнэ һаяханай байдал баримтануудше гэршэлнэ гэбэл: тус ороной хамаг бүхы стратегическэ харгынууд дээгүүр немецкэ хамгадал шалгалта табигданхай, Хара далай дээрэхи болгарска портнууды немецүүд эзэлэн абаа, болгарска зонхилогшод бүгэдэнигын сэрэгэй таталга хэбэ г. м.

Гитлеровскэ лагерь гэшын мүнөө болохоо байгаа союзна гүрэнүүдэй айхабтар хүсэтэй сэрэгэй сохилгонуудта дайрагдажа бутаран унаха байһаннинь лабтай. Тээд союзна державануудай һүүлшын һануулгата ямарше харюу үгтөөгүй байһаннинь мартагдахагүй. Сателлигүүд-гүрэнүүдэй зонхилогшод гитлеровскэ Германин харгыгаар ябаха гэжэ шийдээ, тэрэнь сохом хосорон ухаа хохидол ядарал үзэхэ саг срэхэ юм. Хэрбээ эдэ ороноудай арад зонинь немецүүдтэй болон өөһэдэньгөө ороноудай квислингүүдтэй холбоо барисаагаа таһалаагүй хадаа, хэрбээ гитлеровскэ тонуулша имперализмда эсэргүүсэн эрхэ сүлөөдэ дуратай арадуудтай нэгдэжэ тэмсээгүй хадаа, эгээн иймэ муу юмэ үзэхэ байһаннинь зайлашагүй.

1944 оной январь һара соо Польшын газар дээрэ Польшын Национальна Совет («Краевая рада народов») гэшэ бии болгодожо, тэрэндэ немецко-Фашистска булимтарагшадта эсэргүүсэн тэмсэл хэжэ байһан демократическа группанууд болон партинууд хамтаран байгаа. Мэнэ һаяхан тэрэ советэй түлөөлөгшэд советскэ болон союзна правительствонуудтай холбоо барисаа байгуулхын тулада Москвада ерэнһэн байна. Тэдэнэр нүхэр Сталинтай уулзажа, үни удаан хөөрөлдэһэн байгаа.

Тийхэдэнь Лондон байгаа польско эмигрантска правительствэ энэ шухала событи тухай юун гэжэ хэлээб гэхэдэ, тиймэ национальна совет болон партинууд бии юм гэжэ бидэ мэдэхэгүйбди гэбэ.

Гансал мүнөө үеын байдалай түлөө харюусалга мэдээгүй хүнүүд нигэжэ хэлэхэ байна. Немецкэ дарлалтада зобоһон польско арад зон гэшэ Улаан Арми болон тэрэнтэй хамта польско патриотуудай арминн ерэжэ сүлөөлхынь хүлээн ялажа байна. Тэрэнь юу гэршэлнэб эхэдэ эмигрантска польско правительство хадаа польско арадһаан таһаржа хүсэд харил болоод байһанаа бүхы дэлхэйн урда харуулба гэшэ.

Я. БИКТОРОВ.

Хилын саана

Италидахи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, майн 31. (ТАСС). Италида байгаа союзнигуудай сэрэгүүдэй главна штаб болбол Вальмонтонеһоо далай хүртэрхи фронтын бүхы участок дээрэ дайсан айхабтар ехэ эсэргүүсэлтэ хэпэ гэжэ мэдээсэнэ. Дайсан болбол эндэхи участок дээрэ өөрынгөө позицинууды яба-хэбэшье алдахагүй гэжэ оролд-но. Английска 8-дахы арминн частьнууд Лири мурэнһөө саа-гуур улам урагшаа дабшажал ябана. Айхабтар ехэ һүйдхэл һандаралганууды хэжэ ябаһан дайсанай арьеградна сэрэгүүдэй эсэргүүсэлты диилэн даража, союзнигуудай сэрэгүүд Альфене-на, Фонтана, Стрэнголе, Пофи, Чеккано (Фрозинһоо баруун-ур-дуур) ба Арпиво гэдэг һуурин

газарнууды эзэлһэн байна. Союзнигуудай самолёдууд гэгдэр фронтын динь дэи дайсанай объектнууд болон муниацинуудта довтолжо үжэлүүлээ. Союзнигуудай авиаци Италида байгаа дайсанай объектнууды атаквалһан ба Хүндэ бомбардировщицуудай диненинууд Винер-Нейшт (Австри) оршондо байгаа авиационно завод болон авиационнуудай заводто Вельцидэ (Ари) байһан авиационно аэродромдо, мүн тэрэшэлэн ребта (Югослави) байгаа тэмамай станци болон аэродром бөмбөдөһон байна. Дундала дээрэ союзнигуудай авиационно гаран самолёто-инцидэлгэ байгаа

Италийнска „сүлөөлэлтын корпус“ Рим түлөө байлдаануудта хабаадалсана

БАРИ, майн 30. (ТАСС). Италийнска «сүлөөлэлтын корпус» Римэй түлөө байлдаануудта союзнигуудай талада эдибхи-

тэйгээр хабаадалсана гэх мөөдэр италийнска генерштабай начальник маршал се гэгшэ соносхобо.

Эквадортохи восстани

НЬЮ-ЙОРК, майн 30. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын дамжуулхань хадаа Эквадорто зэбсэгтэ хүсэнүүд болон гражданска арад зоной восстани боло. Эквадорой антифашистска группанууд ба профсоюзнуудта дэмжэгдэжэ урдань президент байһан Веласко Ибаора гэгшын

тала баригшад восстани тэлбэрлнэ. Һүүдэй мэдээнүүдэй орон дотор саг зуурын тельство бии болгодожо, энэй составта ондоо партиан түлөөлөгшэдтэй хамта Эквадор компартиин генеральна гарть Саад гэгшэ оролсобо.

Союзна авиацион довтолгонууд

ЛОНДОН, майн 31. (ТАСС). Европодо дайлагдажа байгаа американска сэрэгүүдэй штаб болбол майн 30-да угаа олон бомбардировщицууд 1.200 гаран истребительнүүдээр үдэшгдэн ябажа, Германин гурбан авиационно завод болон зургаан аэродромдо, Бельгидэ болон Францида байгаа гурбан түмэрхаргын депо-

до, Па-де-Калин оршондо сэрэгэй байра барилга довтолһон байна. Майн 30-ай үдэшгдэн мүн тэрэ авиационно истребительнүүд-бомбардировщицууд Нарпжын оршондо байра барилганууд ба түүдтэ, баһа Антверпеннээ гээ нэгэ объектдэ довтолжэ

Нэгэ һара соо 60.000 тонно бомбо хаягдаа

ЛОНДОН, майн 30. (ТАСС). Англида байгаа американска стратегическэ агаарай-сэрэгэй найдалгата хэлбэл газетэнүүдэй түлөөлөгшэдтэй хөөрөлдэхэдөө апрель һара соо американска авиаци

ци Европодо 43.500 тонно бомбо хаяба гэжэ мэдээсэнэ. Һара соо, хүсэд бэшэ мэдээсэл американска авиационно тонно бомбо хаяад байна.

Гадаадын һонинууд

◆ Голландска Шэнэ Гвинейда байһан союзнигуудай сэрэгүүд Сарминн оршондо байһан японско аэродромдо дүтэлжэ ошоо. Голландия ба Айтанд гэжэ орон нутагуудта болоһон дайн байлдаан соогуур японтон 3.222 хүнөө алуулжа гэгшэн байна.

ска общество Лобачевскийн хөнһөө хойшо 150 жэл болойе тэмдэглэхэ гэжэ шийдэжэ Ородой агууехэ математик ажабайдал болон творчество обществын конгрессын хоёр сэданинь зориулагдана

◆ Стокгольмско сүүд Швецидэ байгаа германска миссинн оршуулагша Густав Гюнтер гэгшын шпионаж хөнөнэй түлөө 5 жэл соо түрмэхэ һуужа баалатын хүдэлмэри хэхээр шийдхэгдэбэ.

◆ Канадада «Илалтын ламжа» зургаадаха гартэ Тэрэ урьһаламжа 1.476 миллон долларто тарагдажа түрмэ 188 миллион доллар үлүү гараба.

◆ Мексиканска математиче-

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛСАН